

PROJEKT

KaPoDaV – Podpora kariérového poradenství, podnikavosti pro
udržitelný rozvoj a dalšího vzdělávání v Jihomoravském kraji

CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008211

KLÍČOVÁ AKTIVITA 03

Zvyšování profesních kompetencí pedagogických pracovníků
realizujících kariérové poradenství

Metodika modelového programu

Sebepoznání – kariérní kolo

Struktura lekce

Čas	Název aktivity	Typ aktivity	Pomůcky
10 min	Brainstorming	Skupinová, skupiny po 3-4 žácích	Post-it papírky, flipchart/tabule, fixy
20 min	Činnosti	Individuální	Pracovní list Činnosti, pracovní list Kariérní kolo
15 min	Hodnoty	Individuální	Karty Světem hodnot
15 min	Zpětná vazba ke kariérnímu kolu	Individuální, skupinová	Papírky
30 min	Dokončení kariérního kola	Individuální, skupinová	Pracovní list Kariérní kolo, Flipchart/tabule, fixy, příklady CV

1. Název aktivity: Brainstorming

Cíl aktivity:

- aktivita je zaměřená na uvedení žáků do tématu modelového programu

Proč:

- na začátku lekce je důležité s žáky navázat vztah důvěry.

Metody a techniky:

- skupinová

Cílová skupina:

- žáci

Pomůcky:

-

Časová dotace:

- 10 minut

Počet účastníků:

- skupina (je možné jí rozdělit na menší skupiny např. 3-4 žáci)

Zadání:

- Žáci se rozdělí do skupinek po 3-4.
- Učitel jim položí otázku: *Co potřebujete vědět k tomu, abyste se co nejlépe rozhodli při výběru vysoké školy?*

3. Ve skupinkách mají 3 minuty na to, aby vymysleli co nejvíce nápadů. Každý z nich napíše na jeden samolepící papír.
4. Učitel mezitím namaluje na tabuli/flipchart kariérní kolo. Když skupinky skončí s vymyšlením, dopíše do jednotlivých výsečí jejich názvy.
5. Žáci ze skupinek postupně chodí a lepí lístečky tam, kam si myslí, že patří.
6. Společná reflexe vygenerovaných nápadů. Učitel rozdá žákům pracovní list s Kariérním kolem. Žáci si na něj zaznamenají nápady, které jim připadají nejdůležitější.

2. Název aktivity: Činnosti

Cíl aktivity:

- vede žáky k uvědomění, co z každodenních činností mohou využít pro svou profesní volbu

Proč:

- žáci získají přehled o aktivitách, které dělají, a mají prostor si uvědomit, co je na tom pro ně naplňujícího. Důležité je také identifikovat své dovednosti, případně pracovní a volnočasové aktivity, kterým se věnují, a které mohou mít vliv na jejich budoucí uplatnění na trhu práce.

Metody a techniky:

- individuální

Cílová skupina:

- žáci

Pomůcky:

- pracovní list Činnosti nebo pracovní list Kariérní kolo

Časová dotace:

- 20 minut

Počet účastníků:

- skupina

Zadání:

První fáze – vyplňování pracovního listu Činnosti

Žáci pracují individuálně, učitel jim zadá tyto instrukce:

- a) K jednotlivým dnům napište všechny aktivity, které děláte (učitel dá příklad, sportuji - jaký sport, vynáším koš, skaut atd.)
- b) Až vypíšete všechny aktivity, které děláte, vyberte ty, které vás baví nebo je děláte rádi a podtrhněte je.
- c) Zkuste se zamyslet nad tím, co máte rádi na těchto aktivitách a co jste se díky nim naučili. Jaké dovednosti díky těmto aktivitám rozvíjíte?

Druhá fáze – vyplňování pracovního listu Kariérní kolo

Žáci s pomocí pracovního listu Činnosti vyplňují čtyři výseče kariérního kola:

Zájmy: vypíšte ty činnosti, které vás baví.

Dovednosti: vypíšte, co se díky nim učíte, co umíte, případně doplňte své další dovednosti.

Vzdělání: jaké předměty ve škole vás baví? Chodíte na nějaký kurz?

Pracovní a volnočasové zkušenosti: byly mezi činnostmi vypsané nějaké brigády, stáže, dobrovolnictví, vedení kroužků, táborů atd.?

3. Název aktivity: Hodnoty

Cíl aktivity:

- zmapování hodnot žáků a propojení s kontextem profesní dráhy

Proč:

- získání informací o vlastních hodnotových preferencích je důležité při hledání povolání, které jedinci vyhovuje. Hodnoty ovlivňují lidský život a mají vliv i na profesní volbu.

Metody a techniky:

- individuální

Pomůcky:

- Karty s hodnotami

Cílová skupina:

- žáci

Časová dotace:

- 15 minut

Počet účastníků:

- individuální práce se skupinou žáků

Zadání:

Učitel rozdá na zem kartičky s hodnotami, jedná se cca o 30-40 hodnot. Vyzve žáky, aby si vybrali 15 z nich, které jsou pro ně klíčové, a zapsali si je na papír. Z těchto 15 hodnot si žáci vyberou 8 nejdůležitějších, které si zaznačí do Kariérního kola.

Učitel téma hodnot propojí krátkým vstupem s tématem volby povolání.

Teoretické pozadí:

Jedním z hybatelů našich rozhodnutí jsou hodnoty. Hodnoty přejímáme primárně z rodiny a na základě nich děláme klíčová rozhodnutí. V průběhu života se naše hodnoty mohou měnit, např. vlivem nemoci, narozením dětí atd.

4. Název aktivity: Zpětná vazba ke Kariérnímu kolu

Cíl aktivity:

- naučit žáky pohlížet na osobnostní charakteristiky z pohledu profesní dráhy

Proč:

- získání nezaujaté zpětné vazby od ostatních na možnosti uplatnění

Metody a techniky:

- skupinová

Cílová skupina:

- žáci

Pomůcky:

- lístečky
- vyplněný pracovní list (výseče Hodnoty, Zájmy, Dovednosti, Vzdělání, Pracovní a volnočasové zkušenosti)
- seznam povolání pro inspiraci (RAISEC)

Časová dotace:

- 15 minut

Počet účastníků:

- skupiny

Zadání:

1. Učitel vyzve žáky, aby si svoje pracovní listy rozložili na zem (pracovní listy by neměly být podepsané).
2. Žáci si je mezi sebou projdou a napíší si, co je napadá, že by dotyčný na základě dovedností/zájmu, které má na pracovním listě, mohl dělat. Učitel zdůrazní, aby se žáci snažili o přínosnou zpětnou vazbu a zároveň, aby tuto zpětnou vazbu brali pouze jako inspiraci.
3. Následuje reflexe ve skupině. Učitel pokládá aktivizující otázky, např.: *Dozvěděli jste se něco nového? Víte, kde se dá studovat na toto povolání? Napadlo vás něco, co byste poradili sami sobě?*

5. Název aktivity: Dokončení Kariérního kola

Cíl akce:

- zmapování zbylých důležitých faktorů pro volbu povolání

Proč:

- pro ucelené informace o světě práce je důležité zjistit informace o vývoji trhu práce a tyto informace zohlednit ve směru k vlastní osobnosti.

Metody a techniky:

- individuální, skupinová

Cílová skupina:

- žáci

Pomůcky:

- pracovní list s Kariérním kolem

Časová dotace:

- 30 minut

Počet účastníků:

- skupina

Zadání:

Učitel se žáky postupně projde zbylé výšeče:

SITUACE NA TRHU PRÁCE

Na začátek lektor položí tyto otázky: (pouze v případě, že je čas na diskusi)

Jaké nové obory si myslíte, že budou vznikat? Co podle vás nejvíce ovlivní trh práce?

Teoretický vstup: Je velice pravděpodobné, že se do budoucna bude měnit trh práce. Mluví se o pojmu průmysl 4.0. To znamená, že se bude zavádět umělá inteligence do výroby, poklesne počet manuální a mechanické práce a do různých procesů bude vstupovat robotizace.

Co nás čeká v budoucnu ve vztahu k trhu práce:

- do roku 2030 vznikne 85 % nových profesí
- dojde k poklesu pracovních míst v tradičních oborech
- světem budou hýbat digitální technologie
- klasický bude trend mikroprací (tj. jeden člověk pracuje např. pro 4-5 firem na zkrácené úvazky)
- důraz na schopnost učit se oproti vzdělání

Zdroj informací: https://finance.idnes.cz/rozhovor-s-jirim-kyselou-dell-robotizace-budoucnost-trhu-prace-p8f-/podnikani.aspx?c=A180105_113314_podnikani_kho

V praxi to znamená změnu způsobu myšlení, v práci např. bude potřeba větší odbornost.

CHARAKTEROVÉ RYSY

Lektor upozorní na to, že do volby povolání vstupují osobnostní faktory, jako je míra introverze/extroverze, komunikační dovednosti, preference typu práce (např. individuální/skupinová) atd.

Poznámka: V případě zájmu žáků je možné toto téma doplnit např. online testem MBTI, česká online verze dostupná na: <http://www.emiero.cz/>. Pokud by si žáci test dělali, učitel upozorní na to, že se opět jedná jen o inspiraci a doporučení (a ne něco, čím se musí při výběru profese řídit).

DALŠÍ VÝZNAMNÉ VLIVY

Lektor položí žákům otázku: *Jaké si myslíte, že jsou další významné vlivy, které mohou mít přímý vliv na volbu školy?*

Měly by zaznít zejména tyto:

- zdravotní stav
- studium v zahraničí
- vzory
- rodinné vlivy – povolání jako „rodinná tradice“, přání rodičů atd.
- finanční situace

Závěr: shrnutí dovedností je patrné v samotném CV. Lektor pošle konkrétní podobu CV pro ukázkou mezi žáky. Je potřeba říci, že CV se přizpůsobuje konkrétní pracovní pozici.

Domácí úkol (volitelné)

Zadání:

Do příštího setkání si projděte min. 15-20 škol a podívejte se na obory, které nabízejí.

Cíl:

Rozšiřovat obzory žáků ohledně možností studia

Možné otázky:

Vypište možné obory na vybraných školách. Co vás na nich zaujalo? Jaké jsou přijímací zkoušky?

Učitel může studentům doporučit tzv. **otevřené kurzy** (MOOC kurzy = Massive Online Open Courses). Některé vysoké školy po celém světě nabízejí možnost online studia zdarma.

Odkazy na otevřené kurzy:

<http://www.openculture.com/freeonlinecourses>

<http://www.open.edu/openlearn/free-courses>

Zadání:

Vyberte si jeden online kurz a absolvujte ho.

Cíl:

Reálnější představa o daném oboru.

Další možnosti během studia na střední škole:

- Možnost vyjet do zahraničí (<http://www.naerasmusplus.cz/>)
- Možnost získat stáž (<http://www.cestapromlade.cz/>)

